

DAN KAD BIDZE PRAVIND JUGNAUTH  
Bizin SERVI LATER tablisman pu

# **KREE ANPLWA! KONSTRIR LOZMAN! ASIR SEKIRITE ALIMANTER!**

Dan kad Bidze, LALIT dir Guvernman Jugnauth bizin aret sibvansyonn kanar bwate lindistri kann ek disik.

Eski Guvernman bizin donn Rs1.3 milyar sibsidi pu tablisman akoz pri disik inn bese kuma LALIT finn predir? Non!

Eski Guvernman bizin kontiyn pretann pei pe gayn FDI, kan li permet tablisman pran later pei, bayant li pu debon? Non!

Eski Guvernman bizin permet depresye Rupis Moris pu reflat patron tablisman? Non!

Ki nesaser? Kree anlwa, tu kalite! Lozman pu tu fami! Sekirite alimanter nasyonal!

Abe, ki bizin fer exakteman?

## **1. Jugnauth bizin revok lalwa ki permet tablisman morsle-vann so later Agrikol**

Dan Parlman, Jugnauth finn zwe bure kan Depite Lopoziyon dimann li komye konsesyon tax patron tablisman finn benefisye dan kad proze vila, I.R.S, Smart City. Kan Depite ek Minis Guvernman vinn kot u, poz zot kestyon: “Komye sibsidi dan form konsesyon tax Patron Tablisman pe benefisye?” Kan tablisman pe zwenn tase ar disik, fode pa Guvernman permet li dilapid later pei!

\* Zordi tablisman nepli pey tax kan li konverti later agrikol pu vila!

\* Ni kan li morsle so later!

\* Tablisman nepli pey sa 11% anrezistrem kan vann later ar milyarder!

\* Li nepli mem pey TVA lor materyo konstruksyon pu lakaz pu milyoner.

\* So konpayni nepli pey inkom tax, kan tablisman pe devaste later pei la.

Spekilasyon lor later, li napa devlopman, li napa FDI. Pe kuyonn nu.

Pli sinp, Guvernman Jugnauth bizin kareman aret donn tablisman *permi pu konverti later agrikol* an later rezidansyel pu vila. Sa stil “devlopman” li enn form rekolonizasyon, dan lintere Tablisman. Li pa kree anlwa preske ditu.

## **2. Guvernman bizin akord konsesyon tax pu patron ki kree vilaz agrikol-indistriyel integre**

Anplas zot swadizan “smart cities” ek vila “IRS”, inpoze depi lao, bizin swazir 500 diferan sit, batir 100 lakaz otur 100 arpan later ek otur enn lizinn prezerv-transform prodwi agrikol. Kumsa ena lakaz pu 50,000 fami ki pe res dan sere, ena nuvo vilaz/lavil integre avek lakaz pu dimunn ki pe viv dan insekirite dan “lakaz zeritye”, ubyin pena lakaz ditu, ubyin pe kontiyn viv dan lakaz danzere – akoz lamyant ubyin akoz pena kolonn. Kumsa kree anlwa par milye pu dimunn ki bizin travay dan karo, dan lizinn, dan marketing. Fe Prof. George Chan, enn Morisyin de renome mondyal, finn montre kimanyer kree laferm ki

pa bizin nuvo “intran” – li vreman sutenab. Dan Rodrig, kuma dan lil Moris, kapav fer parey. Dan Agalega, kuma Chagos, parey. Kumsa kree anlwa, mont lakaz.

## **3. Guvernman bizin obliz tablisman plant antreliyn dan tu so later kann**

Jugnauth bizin introdri enn lalwa ki fors tablisman organiz so karo ek so irigasyon, lor enn peryod 7 an, pu ki introdri antreliyn dan tu so later. Alor anmemtan ki pe diversifye ver prodwi agrikol, kapav kontiyn prodri kann, diminye li gradyelman kan nesaser. Sa pu vedir prodiksyon alimanter lor gran lesel. Sa vedir



kreasyon anplwa anplas destriksyon anplwa.

#### 4. Avan premye rekolt, tablisman bizin fini batir premye faz lizinn pu prezerv-transform prodwi agrikol

Fode Guvernman fors patron tablisman konstrir premye faz lizinn pu prezerv manze ki plante dan tu antreliyn lor sak sa ansyin 20-enn tablisman la *avan-mem* premye lane rekolt nuvo prodwi alimanter plante antreliyn lor 1/7yem tu later: enn-de lizinn kapav fer kanning pu pomdamur, tipwa, gropwa, may – ki plante antreliyn; enn lot kapav fer prodwi desese – kuma pomdeter pu mash; enn lot kapav fer friz-dray, ki vann ser; enn lot kapav fer prodwi avek valer azute (vinday, kari, ladob dan bokal) setadir kwi dan diferan stil Moris-Rodrig-Chagos; enn lot fer delwil, par exanp depi pistas ek fler soley ki plante antreliyn; etc. Kumsa pri stabilize, planter asire enn marse lor enn pri garanti. Marketing Bord pu kle ladan. Kumsa kree anplwa.

#### 5. Tir tu sa sibsidi lor kann, met lor prodiksyon manze

Lindistri sikriyer pa ti pu existe si Guvernman pa ti met sibsidi pu patron tablisman. Tablisman pe rul a enn lapert. Purtan anmemtan li pe detrir plas travay. Dan enn sel zenerasyon, tablisman finn detrir pre 50,000 anplwa dan karo, dan transportasyon, dan mulin. Abe, Guvernman kontiyn sibvansyon li?

a) MSIRI bizin met lanfaz lor prodwi alimanter.

b) Ex-Sugar Industry Mechanical Pool bizin sanz so misyon, furni masinn pu planter prodwi alimanter.

c) Ex-Sugar Insurance Fund Board bizin sutenir planter prodwi alimanter, pa zis kann.

E, li bizin enn siftaz parey pu tu sa in-stitisyon ki sutenir kann, ki zordi tom su *Mauritius Cane Industry Authority*. Parey kuma Minis Lagrikiltir ti organiz gran gran delegasyon ofisyel al vann disik deor, zordi Guvernman bizin investi dan marketing prodwi alimanter ki finn transforme pu exportasyon. Kumsa kree anplwa.

#### 6. Lapes ek lizinn – gran lesel.

Moris 19yem pli gran pei o-mond. Nu ena 2.4 million kilomet kare lamer ek later. Purtan nu pena enn veritab lindistri lapas. Nu vwazin, Sesel, li ena enn.

Dan lamer Moris, ki bato lapas ki siyonn losean? Bato Koreen, Espanyol, Zapone, Franse, etc. La osi, pu prodwi lamer, bizin ena lizinn, pa zis pu frigorifye pwason, me osi pu met dan bwat, e pu kree value-added, kuma diferan kalite kari pwason, vinday pwason, al market li deor. Kumsa kree anplwa.

#### 7. Tusala vedir kreasyon vre anplwa

Tu nu propozisyon viz kreasyon plas travay. Samem refrin inportan: travay agrikol, travay dan lapas, travay dan lizinn, travay akademik ek resers, travay dan transportasyon, travay dan marketing ek dan developman prodwi. Kan ena ful anplwa, tu sa bann problem ki finn lev latet aköz somaz e su-anplwa – depi ladrog ziska bagar familyal, depi alkolis ziska kokin e brakaz – zot kumans diminye kan ena ful anplwa.

#### 8. Lozman pu tu dimunn

Anplas Guvernman donn Tablisman sibsidi pu li tap enn lamone par vann later pei, bizin servi later pu enn veritab politik lozman. Bizin lakaz pu

tu dimunn ki viv dan sere dan lakaz zeritye, e tu dimunn ki pena lakaz. Zordi ena tuzur dimunn pe viv dan **lakaz lamyant** dan 59 diferan site ki Guvernman finn vann ar zot. Setadir li finn vann enn lakaz defektif, e li pa koriz sa? Site Richelieu ena lakaz ki Guvernman inn vann ar dimunn san kolonn. Guvernman pena mem enn proze lozman dirzans pu sa. Later tablisman bizin servi pu lozman.

#### 9. Sekirite Alimanter

Ena buku danze lager ek problem klimatik dan 21yem Syek. Alor, bizin ena prodiksyon e prezervasyon manze pu ki pei la ena sekirite alimanter. Sa li enn priorite absolli. Bizin fer li gran lesel. Bizin servi later tablisman pu fer sa. Bizin Moris vinn enn model prodiksyon alimanter san pestisid, erbisid ni intran simik.

#### 10. Devis Neseser

Prodiksyon manze bizin lor gran lesel pu ki ena exportasyon pu gayn devis pu kuver inportasyon ki Moris bizin.

Rajni Lallah  
LALIT, 153 Main Rd, GRNW.  
29 Me, 2018

Kontakte nu pu donn kudme dan kanpayn LALIT lor later!

☎ 208 5551,

[lalitmail@intnet.mu](mailto:lalitmail@intnet.mu)

#### REZET RAPOR KOMITE TEKNIK ARET SIBSIDYE TABLISMAN

- Non a fon Rs1.3 milyar
  - Napa ogmant pri elektrisite
- Non a travay sezonye
  - Napa tir TVA lor Land Conversion
- Napa donn tablisman reveni tax pu lanvironnman
- Napa depresye rupi pu ogmant reveni disik

#### VIZIT NU WEBSAYT [www.lalitmauriti.us.org](http://www.lalitmauriti.us.org)

pu lartik  
pu odyo  
pu video

- ▶ lor sosyalism
  - ▷ lor lekonomi
  - ▶ lor ekoloji
  - ▷ lor liberasyon fam
  - ▶ lor listwar
    - ▷ lor lalit sindikal
    - ▶ lor langaz maternel
    - ▷ lor Diego Garcia
    - ▶ lor kestyon later
    - ▷ lor internasyonalism